

Deklaracija Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira sastali su se u Sarajevu 18. i 19. lipnja 2007. godine. Ovom sastanku prisustvovali su i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine i predsjedavajući Vijeća ministara.

Trenutačna politička situacija u BiH razlog je ozbiljne zabrinutosti Upravnog odbora. Također je došlo do ozbiljnoga pogoršanja političke atmosfere, kao i prijetnji nekih vaninstitucionalnih aktera da će rješavanje pitanja sigurnosti uzeti u svoje ruke.

Odgovornost leži na onim političkim liderima koji su blokirali napredak i ugrozili političku situaciju svojom agresivnom retorikom. Međunarodna zajednica je jedinstvena – ona neće tolerirati bilo kakve pokušaje ugrožavanja Daytonskog mirovnog sporazuma i neće imati pasivan stav prema provokativnim izjavama i radnjama.

Upravni odbor je još jednom istaknuo da odgovornost lokalnih organa vlasti i dalje ostaje osnovno načelo. Politički lideri nisu ispunili svoju odgovornost. Upravni odbor poziva umjerene snage da prezentiraju svoje stavove kako bi promovirali pomirenje, kao i politiku vođenja pregovora i postizanja kompromisa. Istodobno, Upravni odbor potcrtava da će međunarodna zajednica zadržati instrumente koji su joj potrebni kako bi se suprotstavila destruktivnim tendencijama.

Od travnja 2006. godine došlo je do gotovo potpunog zastoja u provedbi mira i usvajanju reformi koje su preduvjet za zaključivanje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju. Ovaj politički zastoj, također, predstavlja prijetnju ekonomskim prilikama u Bosni i Hercegovini. Upravni odbor također očekuje značajan napredak u provedbi brojnih reformi navedenih u

communiqué-ima koje je Upravni odbor izdao od izbora održanih u listopadu 2006. godine do danas. Upravni odbor je duboko zabrinut zbog toga što Bosna i Hercegovina nije ostvarila napredak u zaključivanju Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju, unatoč činjenici da je tekst tog Sporazuma već usuglašen. Parafiranje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju mora biti prvi prioritet za Bosnu i Hercegovinu. No, zbog nepostojanja političke volje, Bosna i Hercegovina se suočava s mogućnosti da u ovom smislu zaostane za svim svojim susjedima.

Za parafiranje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju neophodan je konkretan i nepovratan napredak u reformi policije i suradnji s Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju. Uvjeti za postizanje dogovora o reformi policije su jasni. Oni uključuju puno poštivanje tri načela EU i navedeni su u ranijim communiqué-ima Upravnoga odbora. Uz odgovarajuću političku volju, sporazum o reformi policije može biti postignut vrlo brzo.

Upravni odbor pozdravlja uhićenje Zdravka Tolimira 31. svibnja i navodi ovo uhićenje kao dokaz da organi Srbije i Bosne i Hercegovine mogu naći i uhititi optuženike za ratne zločine. Upravni odbor poziva Srbiju, potpisnicu Daytonskog sporazuma, i organe u Bosni i Hercegovini, osobito u Republici Srpskoj, da ispoštuju svoje obveze koje imaju po međunarodnome pravu tako što će u potpunosti surađivati s Međunarodnim kaznenim tribunalom u Hagu (ICTY), imati proaktivnu ulogu u uhićenju svih preostalih optuženika bez daljnjeg odlaganja, uključivši Radovana Karadžića i Ratka Mladića, razbijati njihove mreže potpore i osigurati njihov transfer u Hag.

U vezi sa situacijom u području Srebrenice, Upravni odbor očekuje da predsjedavajući Vijeća ministara i entitetski premijeri ulože koordinirane napore da se poboljša situacija u Srebrenici, te pozdravlja osnivanje Grupe za koordinaciju rada na pitanjima vezanim za Srebrenicu čiji je cilj provedba ovih napora.

Upravni odbor, također, pozdravlja imenovanje veleposlanika Clifforda Bonda za izaslanika visokog predstavnika. Upravni odbor iskazuje potporu stavu izaslanika da se akcent stavi na unapređenje javne sigurnosti, kazneno gonjenje ratnih zločinaca, poboljšanje socijalnih usluga i učinkovitije otvaranje radnih mjesta, kao ključne korake.

Upravni odbor, također, pozdravlja opredjeljenje organa BiH i RS da se više angažiraju na rješavanju pitanja vezanih za osobe na takozvanoj "Srebreničkoj listi". Ne bi se smjelo dešavati da preživjele žrtve susreću počinitelje ratnih zločina na pozicijama u organima vlasti. U tom kontekstu, Upravni odbor se slaže da postoji potreba za jačanjem kapaciteta bosanskohercegovačkih organa za provođenje istraga protiv osumnjičenih za ratne zločine i njihovo kazneno gonjenje, te poziva međunarodnu zajednicu da razmotri na koji način može pružiti financijsku potporu u tom smislu. Upravni odbor, također, ističe značaj pružanja daljnje pomoći u identifikaciji žrtava ratnih zločina.

Upravni odbor još jednom potcrtava da se Bosna i Hercegovina, sukladno Daytonskom mirovnom sporazumu, složila da će u potpunosti ispoštovati i promovirati ispunjenje obveza iz Ustava Bosne i Hercegovine, to jest, Aneksa 4 toga Sporazuma, te podsjeća da je Vijeće sigurnosti, u sukladnosti s Poglavljem VII Povelje Ujedinjenih naroda, pozvalo strane da striktno poštivaju svoje obveze. Bosna i Hercegovina i dalje je dužna poštivati ove obveze, na koje presuda Međunarodnog suda pravde od 26. veljače nema nikakvoga utjecaja. Pitanja na koja se odnosi presuda su jasna: ona se odnosi na spor između dvije države, a prije svega na odgovornost Srbije prema "Konvenciji o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida". Ona ni na koji način ne nameće Bosni i Hercegovini zakonsku obvezu da donese izmjene i dopune na Ustav Bosne i Hercegovine.

Status Srebrenice i status svake druge organizacijske jedinice u BiH može se promijeniti samo u sukladnosti s odgovarajućim

ustavima i zakonima. Upravni odbor ističe da neće prihvatiti nikakve promjene, niti pozive na donošenje promjena, koje bi bile u suprotnosti s tim zakonima.

Upravni odbor izražava svoje razočarenje činjenicom da nije došlo do postizanja napretka po pitanju ustavne reforme, i naglašava da političke stranke nisu uspjele postići dogovor o načinu na koji bi se moglo rješavati pitanje prvog paketa ustavnih amandmana, kao i da vladajuće stranke nisu uspjele predložiti bilo kakvu usuglašenu alternativu.

Upravni odbor pozdravlja pomoć koju su pružile EU i SAD u nedavnim razgovorima političkih lidera u svezi s ponovnim otpočinjanjem razgovora o ustavnoj reformi i uspostavljanjem procesa ustavnih reformi. Upravni odbor se pohvalno izrazio u povodu ponude EU i SAD stranačkim liderima da ovom procesu daju političku, tehničku i financijsku potporu. Upravni odbor još jednom poziva stranačke lidere da što hitnije pokrenu ovaj proces i poduzmu konkretne korake u cilju rješavanja pitanja prvog paketa amandmana dogovorenih u ožujku 2006. godine.

Konsolidiranje državnih institucija mora biti nastavljeno. U ovom kontekstu, Upravni odbor je sa zabrinutošću primio informaciju o nedavnim tvrdnjama da neke reforme mogu biti poništene putem vraćanja nadležnosti s državne razine na razinu entiteta. No, da bi se okončali reformski procesi, bit će potrebno izvršiti neke dodatne transfere nadležnosti sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine i relevantnim zakonima. Upravni odbor još jednom ponavlja svoje dosadašnje pozive na usvajanje kvalitetnog Zakona o fiskalnom vijeću, Zakona o obligacijama i na objedinjavanje supervizije banaka.

Upravni odbor iskazuje veliko nezadovoljstvo činjenicom da državni i entitetski organi u tri godine nisu uspjeli postići sporazum o raspolaganju državnim imovinom, zbog čega je visoki predstavnik još jednom morao produljiti zabranu raspolaganja istom. Odbor poziva predsjedavajućeg Vijeća ministara i entitetske premijere da konačno postignu međuresorni dogovor i

zahtijeva od visokog predstavnika da poduzme napore da se ovo pitanje okonča prije kraja rujna.

Upravni odbor pozdravlja napredak ostvaren u okviru provedbe Zakona o obrani BiH i Zakona o službi. No, Upravni odbor je sve više zabrinut zbog kašnjenja u procesu prijenosa prava vlasništva na državu Bosnu i Hercegovinu, koji se odnosi na imovinu u okviru obrambenog sektora. Upravni odbor poziva predsjedavajućeg Vijeća ministara i premijere entiteta da što hitnije usuglase uvjete za vršenje prijenosa prava vlasništva na osnovi Plana o prijenosu prava vlasništva koji je predložio ministar obrane BiH.

Upravni odbor iskazuje svoju zahvalnost Christianu Schwarz-Schillingu na doprinosu koji je tijekom svoga mandata dao provedbi mira u BiH. Upravni odbor, također, iskazuje svoju zahvalnost višem zamjeniku visokog predstavnika, Peteru Bas-Backeru, na njegovim naporima.

Upravni odbor pozdravlja imenovanje Miroslava Lajčáka na dužnost novog visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU. Odbor očekuje uspješnu suradnju sa veleposlanikom Lajčákom nakon njegovog stupanja na dužnost 2. srpnja 2007. godine.

Upravni odbor potvrđuje da će OHR ostati u BiH i nastaviti s provođenjem svog mandata u sukladnosti s Daytonskim mirovnim sporazumom, a osobito njegovim Aneksom 10, osiguravajući puno poštivanje Sporazuma. Cilj je da zatvaranje OHR-a bude izvršeno do 30. lipnja 2008. godine. Upravni odbor PIC-a ponovo će razmotriti situaciju na svojim sjednicima u listopadu 2007. godine i veljači 2008. godine.

Upravni odbor održat će svoju narednu sjednicu u Sarajevu, 30. i 31. listopada 2007. godine.